Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos 3 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių grąžinimas“ 2 nacionalinio tikslo „Grąžinimo priemonės“ 1 veiksmo „Savanoriškas grįžimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. PMIF-3.2.1-K-01
3 priedas

(Patikros lapo dėl valstybės pagalbos ir *de minimis* pagalbos buvimo ar nebuvimo forma)

PATIKROS LAPAS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS IR *DE MINIMIS* PAGALBOS BUVIMO AR NEBUVIMO

Paraiškos / projekto numeris	
Paraiškos / projekto pavadinimas	
Pagal paraišką / projektą numatytos remti veiklos	
Pareiškėjas / projekto vykdytojas	*(Nurodomas pareiškėjas, jei projekto sutartis dar nepasirašyta, arba projekto vykdytojas, jei patikros lapas pildomas projektui)*

I. Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal projektą remtinose veiklose[1]

1.	**Ar finansavimą numatoma teikti ūkio subjektui (-ams) ūkinei veiklai vykdyti?**	☐ Taip[2]	☐ Ne

Ūkio subjektai – įmonės, įstaigos ar organizacijos, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciumai ir pan.) ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą.

Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.

Vertinimui, ar tam tikra veikla laikytina ūkine veikla, nedaro įtakos tai, ar šia veikla yra siekiama pelno. Pelno nesiekiantys subjektai laikomi ūkio subjektais, jei jie prekiauja prekėmis (paslaugomis). Ūkine veikla nėra laikoma, kai valstybė veikia „vykdydama valdžios įgaliojimus“ arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia „kaip valdžios institucijos“. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. Jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tų valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis):

a) kariuomenė arba policija;
b) oro navigacijos sauga ir kontrolė;
c) jūrų eismo kontrolė ir sauga;
d) kovos su tarša priežiūra;
e) laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas;
f) viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams

[1] Vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamasi Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*) ir teismų praktika, jei taikoma.

[2] Jeigu pažymima „Taip“, pildomi I dalies lentelės 2–4 punktai ir II dalies lentelė. Jeigu pažymima „Ne“, pildoma tik II dalies lentelė.

nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis.
Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Europos Komisijos pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektų, neskirtų ūkinei veiklai vykdyti, statyba.

Pasirinkimo pagrindimas

(Pagrįskite savo pasirinkimą)

2.	**Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektui (-ams) suteiktų ar suteikia išskirtinę ekonominę naudą, kurios jis (jie) negautų rinkos sąlygomis?**	☐ Taip	☐ Ne

Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Pavyzdžiui, negrąžintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba − svarbus jos poveikis. Siekiant nustatyti, ar finansavimas yra valstybės pagalba, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškomis sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnius. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba.

Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų arba visuotinės ekonominės svarbos paslaugų ir įsipareigojimų valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal *Altmark* kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu:

- veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti;
- viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto;
- kompensacija neviršija grynųjų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir
- viešosios paslaugos įsigyjamos ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas[3].

Pasirinkimo pagrindimas

(Pagrįskite savo pasirinkimą)

3.	**Ar finansavimą numatoma teikti / finansavimas teikiamas tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti arba tam tikram pasirinktam ūkio subjektui (-ams), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvaus pobūdžio?**	☐ Taip	☐ Ne

Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės – tai priemonės, kurios yra skirtos atskiro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo / naudos gavėjai − atskiro sektoriaus ūkio subjektai) arba tam tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam

[3] Plačiau žr. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html.

tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir pan.). Šis kriterijus tenkinamas, kai vertinant paraiškas finansuoti projektus, tam tikrų ūkio subjektų paraiškos įvertinamos geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, spręsdamos dėl finansavimo skyrimo, naudojasi turima diskrecijos teise.			
Pasirinkimo pagrindimas			
(Pagrįskite savo pasirinkimą)			
4.	**Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp Europos Sąjungos valstybių?**	☐ Taip	☐ Ne
Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp Europos Sąjungos valstybių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp Europos Sąjungos valstybių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar tokioje rinkoje Europos Sąjungoje vyksta prekyba tarp valstybių narių. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp Europos Sąjungos valstybių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp Europos Sąjungos valstybių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, kad nagrinėjamomis paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama tarp Europos Sąjungos valstybių.			
Pasirinkimo pagrindimas			
(Pagrįskite savo pasirinkimą)			

II. Išvados dėl valstybės pagalbos ar *de minimis* pagalbos buvimo ar nebuvimo

☐ Pagal Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinę programą (toliau – PMIF programa) pateiktą paraišką / projektą nebus / nėra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai) ar *de minimis* pagalba (žymima, jei į nors vieną iš I dalies pirmų 3 klausimų atsakyta neigiamai). ☐ Pagal PMIF programą pateiktą paraišką / projektą remtinos veiklos nebus laikomos valstybės ar *de minimis* pagalba, tačiau ja gali tapti (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai, tačiau pastabose nurodyta, kad tam tikrus aspektus reikia nuolat stebėti dėl rizikos finansavimui tapti valstybės ar *de minimis* pagalba). Pagrindžiant pasirinkimą nurodomi tolimesni veiksmai ir priemonės. ☐ Pagal PMIF programą pateiktą paraišką / projektą bus / yra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į visus I dalies klausimus atsakyta teigiamai) ar *de minimis* pagalba (žymima, jei į visus I dalies pirmus 3 klausimus atsakyta teigiamai).
Pasirinkimo pagrindimas
(Pagrįskite savo pasirinkimą)

(įgaliotosios institucijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)

_____
(data)*

* Skiltys „įgaliotosios institucijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas“, „parašas“, „vardas ir pavardė“, „data“ užpildomos, jei pildoma popierinė versija.